

BÁCSMEGYEI NAPLÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: egész évre 16 kor. félre 8 kor,
negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor.
félre 10 kor. negyed évre 5 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.

Laptulajdonosok és főszerkesztők:

JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:

Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11

Kiadóhivatal:

HEUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
Telefon sz. 85.

Most kell megoldani.

(V.) A válság megoldása előtt lehetetlen fel nem vetnünk a kérdést, hogy a 350 éves nemzeti küzdelem megoldása elhalasztható-e? Lehetetlen azt nem kérdeznünk: biztosítandók-e a nemzeti jogok már ma úgy, hogy azok hamarosan meg is valósuljanak? Erre csak ez lehet a felelet:

Most kell a kérdést megoldani, mert békés külpolitikai viszonyok vannak és parlamenti küzdelmeinknek külviszonyainkra káros hatása nincs. Ami kis zavardottságot helyzetünk mutatott, azt a nemzet kielégítése esetén fényesen reparálhatjuk, ha a külföld látni fogja, miszerint a teljes harmonia helyre állott, s a nemzet egymás közt és királyával teljesen egybe olvadt.

Most kell a kérdést megoldani, azért is, mert a megoldásnak szükségét az osztrák örökös tartományoknak egymás közötti viszonyai szinte előtérbe tolják.

Ausztriában ugyanis különféle föderalisztikus áramlatok és idegen elemekhez való tendálások árnyéka erősen kísért, elannyira, hogy Ausztriában ma a különféle irányoknak békés összeegyeztetése, a harmonia létrehozása elképzelhetetlen, nem úgy mint nálunk; ott az elemek csak az irántunk való ellenséges érzületben egyek, de egyébként összeegyeztethetlenség, míg nálunk csak is a kiviteli módozatokban divergalunk, de lényegben nem.

És mi fog történni akkor, ha Ausztriában be áll a teljes bomlás és nálunk nem lesznek kielégítve törvényes és jogos nemzeti követeléseink? A magyar nemzet ebben az esetben nem fog lelkesülni a pragmatika szankcióért, mert jogainkat százados harcok után sem biztosította, s így a dinasztia sem biztosította magának az egyedül biztos alapot, mely részére kimeríthetetlen erőforrást szolgáltatna.

Épen a fenforgó viszonyokra való tekintettel sürgős tehát az, hogy Magyarország és uralkodó családja között a sokszor háborgatott béke helyre álljon és legteljesebb bizalom lépjen hatályba.

Most kell a kérdést megoldani, az ért, mert bár 1867. óta folyton hangoztatva lett, miszerint a kiegyezési törvény nincs helyesen végrehajtva, mégis ez az első alkalom, mikor a megkezdett viták árja elterjedt az összes közjogi sérelmekre és oda jutottunk, hogy nem az ujonezjavaslatokról van szó, hanem oly közjogi állapotokról, amelyek Magyarországnak existenciális alapját, jövőjét, a kiegyezési törvényt, tehát Ausztria és Magyarország kapcsolatának közjogi definiálását, helyes értelmezését és megerősítését célozzák.

Most kell a kérdést megoldani, azért, mert a kiegyezési törvényt a Lajtán túl egészen másképpen értelmezik, mint Magyarországon. Akkor, amidőn a két ország sajtója, parlamentje és népe ily fontos közjogi kérdésben ellentétes álláspontra jutnak, s midőn e miatt mindkét ország közvéleménye izgatottságba és forrongásba jut: minden józan politikai eszély parancsolólag követeli, hogy a közös jogaralatti két ország közötti ellentétek elsimittassanak, kiegyenlítettessenek; az ellenséges érzület megszüntetessék s a jog, törvény, igazság és méltányosság alkalmazásával a két ország közti feszültség megszüntetessék s e helyett lehető barátságos hangulat keltessék föl.

Most kell a kérdést megoldani, azért, mert épen ezen katonai kérdés feletti magyaranyu mozgalom és a katonai létszámemelés folytán időszerű, hogy a monarchia védképességét s Magyarországot és társadalmát is mélyen érintő azon visszasság is valahára megszüntessék, hogy Magyarország a katonai hivatástól visszavonul és Magyarország ifjai vonakodván a katonai pályára lépni, a magyar születésű tiszteknek számaránya nagyon csekély az egyéb nemzetiségűek tiszti számarányához képest. Ezen vizsásállapot nem válik előnyére sem Ausztria sem Magyarország védképességének és érdekeinek.

A legénység kiképzése, szellemi és erkölcsi vezetése így lehetetlen s, ami fő kihat a katonai élet iránt való elkedvetlenedésre, a szolgálat iránti ellenszenvre és

bizonyos mértékű demoralizációt okoz, ami épen a legszükségesebb pillanatokban rettenetesen megboszulhatja magát.

Nagy okok forognak tehát fent és adják épen most a legkedvezőbb alkalmat a nemzeti sérelmek orvoslására és teszik opportunussá, hogy a kérdések most intéztesenek el, nehogy valami nagy katasztrófa készületlenül találjon bennünket.

Szell Kálmán köszönete.

A város törvényhatóságának nevében *Biró Károly* városunk polgármestere meleghangu búcsúzóit intézett *Szell Kálmán*hoz a kormányelnökségtől történt megválása alkalmából. *Szell Kálmán* ezen megemlékezést a következőkben köszönte meg:

Tisztelt polgármester ur!

Örömmel és hálás érzelmekkel vettem *Szabadka* szab. kir. város közönsége nevében hozzám intézett meleghangu búcsúiratát, amelyet a miniszterelnöki székből való távozásom alkalmából volt szives tisztelt polgármester ur hozzám intézni.

Érzelmek megnyilatkozása örömmel töltött el különösen azért, mert ebben újabb jelét látom annak, hogy négy éven át az ország kormányzatának élén kifejtett, szeretett hazánk javát célzó, sok fáradsággal és küzdelemmel egybekötött működésem az ország minden részében elismerésre talált és politikám a nemzet minden rétegeiben lelkes viszhangot keltett.

Kérem tisztelt polgármester urat, hogy a törvényhatóság közönségének lekötelező megemlékezéseért, valamint kormányelnöki állásomban tapasztalt hazafias közreműködéseért őszinte köszönetemet kifejezni sziveskedjék.

Hazafias üdvözlettel

Szell s. k.

A helyzet.

— Politikai levelezőnkől. —

Budapest, augusztus 12.

Nem is vették kombinációba *Szapáry* Gyulát. Pedig beavatott körökben elmaradhatatlannak tartották kihallgatását. És amit még csak kombinációba sem vettek, az már is megtörtént. Ő felsége a kormány lemondásának elfogadása után titkos kihallgatásra idézte *Szapáry*t.

Természetes, hogy a kihallgatásból semmit sem tudnak, de beszélnek, hogy ő felsége hajlandó *Szapáry*t az új kabinetalki-

tással megbizni. Igaz, hogy a kabinet csak az ex levet volna hivatva megszüntetni, de többre Szápáry sem vállalkoznék. mert immár ő is elengedhetetlennek tartja a nemzeti jogok megadását, vagy amint már megszoktuk nevezni, az engedmények adományozását.

Apponyi Albert.

De ezen komoly alappal bíró hírcsapatára is legvalószínűbbnek tartják Apponyi Albert gróf megbízását. Alakja mindinkább előtérbe kerül. Fenkölt nemzeti programja ismeretes, s ha ennek dacára is ő bizatnék meg a kabinetalakítással, melyik magyar ember ne örülne ennek?

Igaz, hogy ellenei már híresztelik, hogy Apponyi meghívása esetén is legfelsőbb kíváncságra engedni fog programjából, de ez a híresztelés eddig még értelmetlen.

Apponyi Albert grófot ismerve, csak egyet engedhetünk meg. Azt ugyanis, hogy alakilag módosíthatja programját, de lényegileg soha és alakilag is csak úgy, hogy megvalósítása azért okvetlenül biztosítva legyen.

Az ellenzék.

Hírlik már, hogy az ellenzék még Apponyi ellen is készül, de ez csak híresztelés, melynek célja Apponyi diszkreditálása, ha ugyan ezt a szót Apponyival szemben szabad használni. Az ellenzék feltétlenül megadja Apponyinak az indemnitást és feltétlenül megelégszik oly kijelentéssel, hogy ő felsőge a nemzeti jogok érvényre-emelését elengedhetetlennek tartja.

Apponyi gróf megbízásával a néppárt vesztene legtöbbet, mert ez a párt akkor okvetlenül megbomlik és egy része, — ha nem is azonnal, de nem sokára — beolvad az Apponyi pártba, másik része pedig megmarad radikális alapon.

A láthatár különben még mindig csendes.

Bács-Bodrog vármegyei községi tanító-egyesület közgyűlése.

A Bács-Bodrog vármegyei tankerületi általános tanító-egyesületnek 1903-ik évi augusztus hó 16—17. napjain Zenta rendezett tanácsu városában tartandó XXVIII. rendes évi közgyűlés sorrendje a következő:

Első nap. Vasárnap augusztus hó 16-án délelőtt 9 órakor választmányi ülés.

Ennek tárgya: a választmány bizottságokra oszlik; a közgyűléshez beérkezett összes ügyszereteket, indítványokat átvizsgálja, azokra javaslatokat készít; a közgyűlési tételre vonatkozó határozati javaslatokat véglegesen szövegezi és a közgyűlésnek a tárgysorozatát, annak beosztását megállapítja.

Második nap. Hétfőn augusztus hó 17-én d. e. 9 órakor közgyűlés.

Ennek tárgya:

1. Elnöki megnyitó.

2. A járáskörök elnökeinek előterjesztései.

3. A következő tétel tárgyalása:

a) »A népiskolai szakszerű felügyelet«. — Előadó: Novoszel János Zentáról.

b) »Az elemi rajzoktatás és ennek fokozata az iparos tanonciskolában«. — Előadó: Haraszi Gyula Szabadkáról.

c) »A házi ipar meghonosítása, különös figyelemmel a munkás néposztály téli üres idejének hasznos betöltésére«. — Előadó: Zabik László Overbásról.

4. A »Magyarországi Tanítók Országos Bizottságába« kiküldöttképviselek jelentései és

ennek alapján a nem állami tanítók fizetésének rendezése tárgyában javaslatétel.

5. Az általános ügyrend tárgyalása.

6. A szakosztályoknak megalakítása.

7. A nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter urnak 86241. számú körrendelete értelmében az alapszabály módosítása iránt intézkedéstétel.

8. Az »évkönyv« kiadása fölötti intézkedés.

9. Pénztárvizsgálat s a felmentvény megadása fölötti határozat.

10. Az 1903—1904-ik évi költségvetés megállapítása.

11. Az állami gyermekvédelmi törvény végrehajtása tárgyában kiadott belügyminiszteri szabályzat módosítása iránt a »Magyar Tanítók Otthonának« megkeresése fölötti határozathozatal.

12. A »Magyarországi Tanítók Országos Bizottságába« egy évi időtartamra képviselők kiküldetése.

13. Az 1904-ik évi közgyűlési tételre vonatkozó megállapítása.

14. Az 1892-ik évi közgyűlési határozat XXI. pontja értelmében a jövő évi közgyűlés helyének a kijelölése.

15. A választmány javaslata alapján előterjesztendő indítványok fölötti intézkedés.

16. Tisztújítás.

A 3-ik pontban az a) b) c) alatti tételre vonatkozó határozati javaslatok, valamint a tárgysorozat 4, 5, 6, és 7. pontjaiban megjelölt tárgyak már a központi választmány összeülésében beható tanácskozás alá kerülnek. Felkérem azért a választmány tagjait, hogy ezen előkészítő ülésre teljes számban megjelenni sziveskedjenek; az egyesület tagjait pedig arra, hogy a mennyiben a tárgyalandó tételre vagy szervezeti kérdésekre javaslataik, indítványaik volnának, ezeket a választmány rendelkezése alá becsátani sziveskedjenek, illetve annak indokolt előterjesztésére lehetőleg személyesen jelennének meg, mely alkalommal tanácskozási joggal élhetnek.

Tájékoztás és mihez tartás végett pedig a következőket kérem tudomásul venni:

a) A tagok vagy vendégek Zentára érkezésének pontos idejét és módját (gőzhajón vagy vasuton-e) a rendező bizottság elnökének, Bokody Márton urnak Zentára kérem betérjeszteni, — Ugyanide terjesztendő be az elszállásolás iránti megkeresések is.

b) A rendező-bizottság működés helye a központi elemi iskola épülete. A választmányi ülés a főgimnázium épületében, a közgyűlés a vározháza dísztermében lesz megtartva.

c) A Zentán e napokra eső »Közgazdasági« és »Iparkiállítás« megtekintése, valamint a Szegeden megnyitott »Iparostanoncok és segédek« munkakiállításának tanulmányozására átránduló csoport vezetése körül a rendező bizottság nyújt felvilágosítást, illetve kalauzol.

d) Kedvezményes gőzhajó utazáshoz ezáltal is elegendő az »állandó igazolási jegy« előmutatása. A cs. kir. szab. dunagőzhajózási társulat I. ad 1915/34639. számú engedmény alapján a Baja—Titel és Szeged—Titel vonalszakasz közbeeső állomásairól Zentára utazó egyesületi tagok részére aug. hó 14 től 22-ig terjedő időre a II. oszt. jeggyel az I-ső helynek, fedélzeti jeggyel a II. osztályu helynek használatát engedélyezte.

»Állandó igazolási jegy«-et megkeresésre a központi elnökség ad ki.

e) A vasuti kedvezményes jegyeket — a bejelentésekhez képest — az összes államvasutak és a Bács-Bodrog megyei helyiérdekű

vonalszakaszokra kiterjedőleg — ugyancsak a központi elnökség küldi szét.

Ezen jegyek augusztus hó 12-én küldetnek szét.

H I R E K.

Szabadka, augusztus 13.

— **Beigtatás évfordulója.** Épen ma nyolcz éve igtatták be ünnepélyesen Schmausz Endre főispánt Szabadka szab. kir. város főispáni székébe. Ez a nyolcz év terhes, fáradságos küzdelmek ideje volt. Főispánunk azonban fáradságot nem ismerve, páratlan munkakedvvel végezte terhes teendőit, nem várva más elismerést, mint a közszeretetet, a mit jutalmul el is nyert. Mi, mint a napi események krónikásai, kötelességünknek tartottuk a beigtatás évfordulójáról, habár csak röviden is, megemlékezni.

— **Földmivesek továbbképző tanfolyama.** A földmivelésügyi miniszter körrendeletileg értesítette a város hatóságát, hogy Keller Gyula a földmivelésügyi miniszteriumhoz beosztott gazdasági tanintézeti tanár az ország nagyobb városaiban földmiveseket továbbképző tanfolyamot fog nyitni és kéri, hogy a hatóság nevezett tanárt működésében támogassa.

— **A betegsegélyző pénztár új elnöke.** A betegsegélyző pénztár igazgatósága tegnapi ülésén Fierst Istvánt egyhangulag elnökökké, Pirisi Józsefet, szintén egyhangulag, alelnökké választotta.

— **A kórházi bizottság ülése.** A kórházi bizottság Vojnics Máté h. polgármester elnöke alatt ma délelőtt ülést tartott, dr. Bólics József előadó, Hoffmann Antal jegyző, dr. Wilhelm és dr. Schnier kórházi orvosok, továbbá Szekenderovits Péter és Vojnich Zélics Máté bizottsági tagok jelenlétében Wilhelm dr. igazgató-főorvos jelentésének tudomásul vétele után Bleszits főgépész részére, kinek a kórház épületben szűk lakása van, évi 60 korona lakbér illetmény kiutalását véleményezték. Egyéb tárgya nem volt a gyűlésnek.

— **A szegedi kerületi munkakiállításról** tudósítónk ma még a következőket írja: A kiállítás nagy terjedelmű és rendkívül izlősen van elrendezve és anyaga is igen becses. 1186 kiállító, több mint 5000 értékes tárggyal vesz részt a kiállításon 11 csoportban. Ezek között 328 segéd van, a többi tanoncz és szakiskolai növendék. A kiállításon — melyen a kerület két vármegyéje 8 városa és 23 községe van képviselve — 15 nagy iskolai terem és egy tágas udvar van megtöltve tökéletes és értékes tárggyal. A hosszú folyosók falai a kerület jelentősebb tanonciskoláinak és építő iparos tanfolyamainak rajzaival vannak borítva. A nagyszabású kiállítás e hó 23-ig lesz nyitva. Szent István napjára e kiállítás megtekintésére a vidékről csoportosan érkező iparosok részvételével kerületi iparos-gyűlést rendez a kamara, melyre eddig már több, mint 600-an jelentkeztek.

— **A zentai temető kibővítése.** Három hét alatt megtelik a zentai temető, ezt jelenti Bólics József dr. tanácsnok a főmérnökkel megtartott szemléje alapján és sürgős intézkedést kér, hogy a temető kibővítették. Jelentésében a temető déli részével határos szerb temető egy részével leendő kibővítést javasolja, mivel ide már harmincz év óta nem temetnek. A tanács a javaslatot elfogadta s annak értelmében hozott határozatot.

— **Hivatalos mérleg a husplaozon.** A tanács már régebben elhatározta, hogy a hús piacon hivatalos mérleget állíttat föl és utasította a mérnöki hivatalt javaslatlételre. A mai tanácsülésben tárgyalták a mérnöki hivatal jelentését, a mely szerint a fogadalmi kápolna mögötti helyen lesz 200 korona költséggel egy kis vas- vagy fabódé felállítva és ebben lesz a mérleg elhelyezve.

— **A halottak követelése.** A párisi földalatti vasuton történt katasztrófáról a mai összes fővárosi lapok részletes tudósításokat közöltek, de a borzalmas szerencsétlenség legszenzációsabb részlete két budapesti napilap csodálatosan egybehangzó értesülése, a mely a következő hajmeresztő dolgokról referál: «A menekültek beszélik, hogy az utasok össze-vissza, előre és hátrafutkostak, mert a sötétségben nem találták meg a kijárást s így még borzasztóbb lett a tolongás. Azok a szerencsétlenek, akik közvetlenül az állomás feljárója mellett fulladtak meg a füstben, a pénztárnoknőtől visszakövetelték a jegyek árát, mert az utazást nem a saját hibájukból abba kellett hagyniok. Nagy tolongás volt a pénztár körül s a lépcsőket ez a tömeg egészen elállotta».

— **A Kállay Albert-utoza szabályozására** a közgyűlés által jóváhagyott és előirányzott 32350 koronából a mérnöki hivatal az utca felszínrendezésének költségeire 4000 korona kiutalását kéri a tanácstól egy ma érkezett beadványában.

— **Világítási mizériák.** Az utóbbi időben, sok baja van a városnak a gázgyárral. Most, hogy az utcái világítás ellenőrzése szigorítva lett, minduntalan rendellenességeket jelentenek az ellenőrző közegek. A multkoriban borus időben elmulasztották az utcái lámpák felgyújtását, most pedig a mérnöki hivatal az iránt kér intézkedést, hogy az utcái lámpák holdfényes esteiken 1/2-11 órakor eloltassanak.

— **Szörnyű bűn.** Bácsstopolyáról írják: Buri János, 70 éves parasztember, ki a topolyai határban kukoriczacsósz, szörnyű bünt követett el. Zs. Margit, kis libapásztorleányt félholtra kinezta a vén vadállat. A szülők a leányukat ért merényletről semmit sem tudtak, mert a kis Margit, Buri fenyegetéseitől félve, nem mert szüleinek panaszkodni. Szombaton azonban a szenvedett sérülések következtében oly súlyosan megbetegedett, hogy a szülők kénytelenek voltak dr. Fenyő községi orvost elhívni, akinek a kis leány mindent elmondott. Vallomása alapján azután bevitték a vén gonosztevőt a járásbirósághoz, ahol a vizsgálóbíró azonnal kihallgatta. Buri tagad, de elejtett szavai bűnössége mellett vallanak. Egyelőre a járásbiróság foglya.

— **A III. körű rendőrbiztos lakása.** Szalay Mátyás főkapitány átirata folytán a tanács utasította a főkapitányt, hogy a III. körű rendőrlaktanya mellé építendő rendőrbiztosi lakás elkészüléséig, saját hatáskörében gondoskodjék a körű biztos megfelelő elhelyezéséről.

— **Az Erzsébet-utozaiak kérelme.** Morvai (Novák) Antal és társai Erzsébet-utozai lakosok ma érkezett beadványukban azon kérelemmel járulnak a tanács elé, hogy az Erzsébet-utozai vízvezető csatorna mielőbb kiépíttessék.

— **Az iparosiskola világítása.** Az iparos tanoncziskola felügyelő bizottsága a tanács határozatra való hivatkozás mellett sürgősen kérelmezi a villany vagy gáz világítás bevezetési munkálatainak megkezdését.

— **A gulyás halála.** Lelbach Keresztély dubokapusztai szállásán f. hó 6-án, csütörtökön délután egy órakor Hunyadi Antal 58 éves bajsai illetőségű gulyás életének irtózatosságon vetett véget a gondjaira bizott bika. A bika a gulyáson kívül senkit sem tűrt közelében s most csak azért támadhatta meg a szerencsétlen sorsot ért gulyást, mert nem ismerte föl. A bika ugyanis az akolban delett s midőn egy óra körül a verőfényes napvilágról a sötét istállóba ment, valószínűleg szemképrázás miatt nem ismerve fel az ott foglalatostkodó Hunyadit, földre taposta, meggázolta, majd midőn a gulyás a vést kerülni akarva a jászolba menekült s ott lefeküdt, a már fékevesztett felbőszült állat újból neki rontott s ott ökleléseivel iszonyu sérüléseket ejtett rajta. Így elroncsolta a jobb arcját, halántékát betörte, jobb kezéről teljesen lezuzta a bőrt, felső balkarját eltörte és szemgolyóit kiverte az üregeiből. A rémitő sérülések következtében Hunyadi 7-én reggeli 6 órára kiszendvedett. A szerencsétlen esetről Bajsza község elöljárósága azonnal magtette jelentéseit az illetékes hatóságokhoz.

— **Az Ikra-utoza kikövezése.** Kuluncsics Dániel és társai Ikra-utozai lakosoknak az Ikra utczának kőburkolattal való ellátására vonatkozó kérelmét fedezet hiányában a gazdasági ügyosztály elutasítani kérte, azonban a mai tanács ülés határozata folytán a döntést egyelőre függőben tartják.

— **A temetők rendtartási szabályrendeletének** elkészítése tárgyában a polgármester átiratot intézett a tanácshoz, a mely most utasította a rendőrséget a szabályrendelet kidolgozására.

— **Üzlethelyiség bérbeadása.** A város tulajdonát képező volt tanítónői képezde épületében levő Batori-féle üzlethelyiséget, melynek bérbeadása végett a mai napra árlejtést tűztek ki, Hermann Frigyes czukrász kapta meg, mint legmagasabb ajánlattevő évi 2465 korona bérért.

— **A gazdaasszony kirándulása.** Vörös Bartus VIII. körű földműves néhány év előtt magához vette Vörös Anna nevű rokonát gazdaasszonyi minőségben, aki mindezideig hűségesen gondját viselte. Rövid idő óta azonban aggályok kezdtek támadni az asszonyban, hogy öreg napjaira egyedül talál maradni, s nem lesz miből megélnie. Egy szép napon, a mikor Vörös gazda künn járt a tanyán az aratási munkák után összeszedte a gondjaira bizott mintegy 1540 korona készpénzt és kivillanyosozott Palicsra. A hazaérkező gazda hűledezve észlelte a gazdaasszony és a megtakarított pénzecske eltűnését a mely körülményt késedelem nélkül a rendőrségnek is tudomására hozta. Szerencsére idejekorán, mert tegnapi már jelentették Palicsról, hogy megvan az asszony is, meg a pénz is. A feljelentő visszonta panaszát, miután pénzt visszakapta; de hogy a megkerült gazdaasszonyt is visszavitte-e, arról nem nyilatkozott.

— **Szalmatűz.** Ma délelőtt tíz órakor a III. körűben kigyulladt egy szalmakazal. A Wenczel Lajos parancsnoksága alatt kivonult városi és önkéntes tűzoltók a tüzet csakhamar lokalizálták. A kár jelentéktelen.

— **Sikkasztó süteményárus.** Mayer Mór helybeli süteményárú panaszt tett a rendőrségnek, hogy Kiss Vincze nevű alkalmazottja, a ki sütemények kihordásával és elárulásával volt megbízva, 70 koronának elikkasztása után után megszökött. A rendőrség a hűtlen alkalmazott kézrekerítése iránt meg-tette az intézkedéseket.

— **Anyakönyvi hírek.** *Meghaltak:* Budincsevics József 2 év, Jurits Mihály 17 hó, Gönczö Ágnes 8 hó, Kuluncsics Katalin 10 hó, Basics P. Jakab 20 nap, Balázsevics Mária 2 hó. Basics P. Jakabné szül. Basics P. Erzsébet 86 év. Szül. 8, 5 fi, 3 leány. Eljegyzés Rik Márton Sztrapák Máriaival. Házasság: Aradszki Gergely Milyty Lyubiczával Hirschhorn Fülöp divatáru kereskedő Kolozsvárról, Reisinger Zsófiával.

Tűzoltók versenye.

Megemlékeztünk már arról, hogy a megyei tűzoltó szövetség f. hó 29-én és 30-án versenyeket rendez Ujvidéken. E nagyszabásúnak ígérkező verseny programját és feltételeit most kaptuk és az érdeklődők kedvéért teljes egészében közöljük is.

A versenyek 1903. évi augusztus hó 30-án délelőtt 8-12 és délután 3-5 óra közt tartatnak meg. Versenyre a megyei tűzoltószövetség minden tagtestülete jelentkezhet. Jelentkezni csakis írásban a megyei tűzoltószövetség elnökségénél Zomborban lehet. A bejelentés alkalmával világosan kiteendő, hogy mely sorozat alatti versenyben kíván részt venni. Versenyre csakis szabályszerűen egyenruházott és felszerelt tűzoltók bocsátatnak.

Az I., II. és III. sorozatok közül valamely testület legfeljebb két sorozatra, vagyis két feckendő alakra jelentkezhetik, míg a IV., V., VI. és VII. sorozatokra bármely tagtestület, tehát az is, mely az előző versenyekben részt vett, jelentkezhetik, mindazonáltal oly korlátozással, hogy a IV. versenysorozatra egy testület csakis egy csoportot, az egyéni versenyekre pedig legfeljebb egy tagot jelenthet be.

A VIII. sorozatra csakis a versenyek első három sorozatának valamelyikére jelentkezett testületek jelentkezhetnek, tényleg részt azonban csak azok vehetnek, melyeket a jury az előzetesen megejtett testületi versenyek alapján erre érdemeseknek ítél.

A szerelési eljárásra nézve az országos tűzoltószövetség egységes gyakorlati szabályzatának második javított kiadásában foglalt előírás mérvadó és a versenyzők minden teendőikben ahhoz kötelesek alkalmazkodni. Minden attól való eltérés hibául rovatik föl. Ugy a szerelésnél, valamint a visszaszerelésnél minden egyes teendő a legnagyobb pontossággal hajtandó végre, a csavarok jól megerősítendőek, a tömlővezeték kiigazitandó stb. A teendők pontos végrehajtására nézve a jury tagjai a szerelés, illetve a visszaszerelés befejeztével vizsgálatot tartanak. A szerelés akkor tekintetik befejezettnek, ha az összes szerelők munkájukkal teljesen elkészültek s a csoport vezérője a »vizet« jelet a kéthangu jelzővel megadta.

A VIII. sorozatban jelzett támadásnál a szerelés a vizsugar kilövellésével tekintetik befejezettnek. A visszaszerelés, mely a IV. sorozat 2. pontja, az V. és VI. sorozat alatti versenyek kivételével csakis a jury utasítására veheti kezdetét, akkor tekintetik befejezettnek, midőn az összes szerelők minden teendőjük pontos elvégzése után a szakaszban kiindulási állásukat újra elfoglalták. A gyorsszerelésekénél, illetve a támadásnál minden külön vezérszó mellőzésével a jelek kéthangu jelzővel és sippal adandók meg. A szükséges nyomó legénységről a helybeli önkéntes tűzoltótestület gondoskodik.

A versenyhez szükséges szerekről a szövetség elnöksége gondoskodik. Minden egyes

versenysorozatra külön versenydíj állapították meg, mely mint első díj elismerő okmány kíséretében adatik ki a nyertesnek, míg második díjként elismerő okmányok adatnak. Az első díjat nyert testületeknek a versenyben résztvevő tagjai külön-külön részvételi igazolványokat kapnak.

Lipthay Guidót körözik.

Érdekes bűnügyi szenzáció hírét hozzák a mai fővárosi lapok. Lipthay Guidó cs. és kir. kamarás viselt dolgairól van szó, a kit városunkban is jól ismernek huzamosabb itt tartózkodása idejéből. Egyik fővárosi napilap nyomán hozzuk a következő tudósítást:

A bécsi országos törvényszék köröző levelet bocsátott ki kislelű Lipthay Guidó cs. és kir. kamarás, szolgálaton kívüli viszonyban levő huszárfőhadnagy ellen család miatt. Lipthay Guidó 1859-ben Bécsben született, de magyar honos. A család huszárfőhadnagy K. Rudolf bécsi építészől csalárd módon 48.200 koronát csalt ki.

Lipthay Guidó kamarás másfél év előtt megjelent Bécsben és társakat keresett egy nemzetközi világ-sportklub alapítása céljából, amelyre a főváros közelében kétmillió négyszög méter kiterjedésű területet szemelt ki. Olyan világ-sportklubot akart építeni és alapítani, amilyenhez fogható egyetlen fővárosban sincs. Körlevelet bocsátott ki, amelyben ő szerepelt az előkészítő bizottság elnökéül. Lipthay Guidó egykor birtokos volt Bars megyében, de mikor ezt a világraszóló tervet megpendítette, már vagyontalan volt. Előkelő bécsi építészeket keresett fel és akart megnyerni a hatalmas vállalat számára, de sikertelenül, míg végre K. Rudolf léprement. Ő is vonakodott eleinte, de amikor Lipthay bemutatta az építésznek a társát, akiről elhitte, hogy ő Rudolf trónörökösnek titkos gyorsírója volt, akinek egy szavába kerül a hatalmas terület megszerzése, akkor K. nem habozott többé, s alapítási költségekre 48.200 koronát adott át Lipthaynak.

Attól fogva a kamarás-huszárfőhadnagy nagy lábon élt, költségek, hintót tartott és hamarosan nyakára hágott az összegnek. Budapesten is sűrűn megfordult, hogy társakat szerezzen. Alkalmazottakat is szerződtetett, természetesen magas kaució mellett. Egy Babóczy nevű házmestertől akként csalt ki a kamarás-huszárfőhadnagy 6000 koronát, hogy dr. Antal budapesti ügyvédnek állítólag hamisított levelével elhitette, hogy neki a Jelzálogbankban 16.000 koronányi letétje van. Acsaló Lipthay Guidó neszét vette, hogy rájöttek szédelgéseire és kerekét oldott.

Törvénykezés.

A furlák. Egy hajdon tévedt Jandek Géza háza elé, ahol a tulajdonos és két alkalmazottja Cseszkó Mária és Glabonovits Erzsébet megtámadták s elverték. Eféle csendélet nem épen szokatlan dolog Jandek Géza utcájában és épen ezért közöljük a furlák támadásának következményeit elrettentő példa gyanánt. A megvert leányzó becsületsértés és könnyü testisértés miatt panaszt emelt a fent említett ellen. Panaszával ma foglalkozott Marsó kir. aljárásbíró s minthogy három rendőr és egy civil tanu igazolták a támadók bűnösségét, a büntető bíró őket összesen 150 korona pénzbüntetésre, esetleg 5-5 napi börtönre ítélte. Így talán majd előbb lesz csend abban az utcában.

Közgazdaság.

Időjárás. (A központi meteorológiai intézet távirati jelentése.) E hó 12-ére meleg időjárás várható, nyugaton elvélve csapadék.

Gabonatözsde.

Budapesti gabonatözsde.

Ma 30.000 métermázsa buza kelt el kezdeten szilárd, tartott, később 2 és fél fillérrel magasabb áron, rozs nyugodt, a többi terményekben nem volt változás.

Felmondott 500 métermázsa repce és 3000 métermázsa tengeri e hónap 17-én leendő átvételre.

A mai előtözsde üzletlenül folyt le és csupán magyar jelzálogbank-részvényben volt néhány kötés, a többi értékben nem volt üzlet, csakis névleg jegyeztetett.

	Kezdeti	Változás
Buza májusra	—	—
Buza okt.-re	732	737-735
Buza ápr. 1904	758	762-760
Rozs	—	—
Rozs okt.-re	618	620-618
Rozs	—	—
Zab májusra	—	—
Zab	—	—
Zab okt.-re	533	534-533
Tengeri májusra	—	—
Tengeri júliusra	616	620-618
Tengeri aug.-ra	617	621-620
Tengeri májusra	500	502-501
Repce aug.-ra	10-90	10-90-11.-
Repce	—	—

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE

991/1903. mérn. szám.

Hirdetmény.

A városi tanács 13802. sz. határozata alapján ezennel közhírré teszem, hogy Sebesitsen az u. n. Boszniában levő tanyai iskola építő munkáinak biztosítása céljából **f. évi aug. 16-án vasárnap d. e. 9 órakor** a városi mérnöki hivatalban zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Biztosíték 350 kor.

Közelebbi felvilágosítás a hivatalos órákban a mérnöki hivatalban nyerhető.

Szabadkán, 1903. aug. 12.

Váll Gyula,

városi építész mérn.

Keresztetik

egy ügyes ügynök egy fix fizetéssel és magas jutalékkal díjazott képviselet átvételére. — Jó üzletvezetők jelentkezzenek a kiadékhivatalban.

AJ. 15331/903. tan. szám.

Árverési hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a város közönsége tulajdonát képező alább felsorolt szántóföldek az 1903/04. gazd. évre tavaszi vetés alá a helyszínén nyilvános árverés útján haszonbérbe fognak adni és pedig:

I. F. évi augusztus hó 25-én d. e. 8 órakor:

Tompa katonai III. és

IV. ny. 336 ¹⁰⁰⁷/₂₀₀₀ lánccs és Tompai csárda föld 10 lánccs, a csárdai épületekkel együtt.

II. F. évi augusztus hó 26-án d. e. 8 órakor:

Tompa-kelebiai I. és II. ny. 211 ⁸⁵⁰/₂₀₀₀ lánccs

III. F. évi augusztus hó 29-én d. e. 8 órakor:

Tompa Kőrös és Sáskalaposi

IV. ny. gyepföld 383 ⁹⁵⁰/₂₀₀₀ lánccs.

IV. F. évi augusztus hó 30-án d. e. 10 órakor a gazd. ügy. hiv. helyiségében

Nagyfényi II. ny. 8 ¹¹⁸⁰/₂₀₀₀ lánccs és a Szegényház melletti (Csik-féle) 6 ¹/₂ lánccs.

V. F. évi augusztus hó 31-én, továbbá t. évi szeptember hó 1, 2, 3, 4. és 5-én d. e. 8 órakor a helyszínén:

Bajmok uradalmi II. és

IV. ny. 1978 ⁹⁰⁰/₁₆₀₀ hold.

VI. F. évi szeptember hó 9, 10. és 11-én d. e. 8 órakor a helyszínén:

Csantavéri uradalmi III. és

IV. ny. 731 ²⁷⁰/₁₆₀₀ hold.

VII. F. évi szeptember hó 12-én d. e. 8 órakor a helyszínén:

Bajnáti 9 ¹²⁰⁰/₂₀₀₀ lánccs.

Ugyanaznap d. e. 9 órakor:

Szegedi fásor melletti

IV. ny. 18 ¹⁶⁰⁰/₂₀₀₀ lánccs és

Baranyi sömléki 21 ⁵⁰⁰/₂₀₀₀ lánccs.

VIII. F. évi szeptember hó 15-én d. e. 8 órakor a helyszínén:

Bajmok kaponyai kukorica föld

III ny. 331 ⁷⁶⁰/₁₆₀₀ hold

Megjegyeztetik, hogy a haszonbér fele része azonnal a helyszínén, a másik fele része pedig 1904. évi március hó 1-éig fizetendő be a város házipénztárába.

Egyéb ár. feltételek a gazdasági ügyosztályban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Szabadkán, 1903. augusztus hó 5-én.

A városi tanács.

SÜRGÖNY-CZIM: DÁNIEL SZABADKA

AJÁNlja A DUSAN FELSZERELT CSERÉPKÁLYHA- ÉS CEMENTÁRÚ RAKTÁRÁT

DÁNIEL JÓZSEF
Szabadka

CSERÉPKÁLYHA-KÉSZÍTŐ
ÁLLANDÓ MINTARAKTÁR:
BATTHÁNYI-UTCZA, CSAJKÁS-FÉLE HÁZ

ELŐVÁLLAL MINDENFÉLE E SZAKMÁBA VÁGÓ MUNKÁT.